

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1997-1998

17 JUNI 1998

Wetsontwerp betreffende de juridische eerste- en tweedelijnsbijstand

AMENDEMENTEN

Nr. 2 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 5bis (nieuw)

Een artikel 5bis (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 5bis. — In artikel 676 van hetzelfde Wetboek de woorden «de politiecommissaris» vervangen door de woorden «de secretaris van het OCMW, of een door deze laatste daartoe aangewezen beëdigd maatschappelijk werker,» en de woorden «of indien er geen politiecommissaris is, vóór de burgemeester,» doen vervallen.»

Verantwoording

In artikel 7 van het ontwerp wordt gesteld dat voor het verkrijgen van gedeeltelijk of volledig kosteloze juridische tweedelijnsbijstand dezelfde bewijstukken dienen te worden voorgelegd als voor het verkrijgen van rechtsbijstand. Wat dit laatste betreft dient toepassing te worden gemaakt van artikel 676 van het Gerechtelijk Wetboek. Dit betekent onder meer dat een zogenaamde verklaring van onvermogen dient te worden afgelegd voor de politiecommissaris.

Het OCMW lijkt, gelet op haar specifieke opdracht, echter beter geplaatst dan de politiecommissaris om de bestaansmiddelen te attesteren van een persoon die rechtsbijstand wenst te bekomen.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-970 - 1997/1998:

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nr. 2: Amendement.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

17 JUIN 1998

Projet de loi relative à l'aide juridique de première et de deuxième ligne

AMENDEMENTS

Nº 2 DE M. D'HOOGHE

Art. 5bis (nouveau)

Insérer un article 5bis (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 5bis. — À l'article 676 du même Code, remplacer les mots «le commissaire de police» par les mots «le secrétaire du CPAS ou un assistant social assermenté qu'il désigne à cet effet» et supprimer les mots «ou, à défaut de commissaire de police, devant le bourgmestre.»

Justification

L'article 7 du projet prévoit que pour obtenir le bénéfice de l'aide juridique de deuxième ligne partiellement ou entièrement gratuite, il faut produire les mêmes pièces justificatives que pour obtenir le bénéfice de l'assistance judiciaire. En ce qui concerne cette dernière, il faut appliquer l'article 676 du Code judiciaire, ce qui signifie notamment qu'il faut faire devant le commissaire de police ce que l'on appelle une déclaration d'indigence.

Cependant, vu sa mission spécifique, le CPAS semble mieux placé que le commissaire de police pour attester des moyens d'existence d'une personne qui souhaite obtenir une assistance

Voir:

Documents du Sénat:

1-970 - 1997/1998:

Nº 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

Nº 2: Amendement.

men. Dit amendement strekt er daarom toe aan te geven dat een dergelijke verklaring voortaan zal dienen te worden afgelegd voor de secretaris van het OCMW of een daartoe door deze laatste aangewezen beëdigd maatschappelijk werker. Dit ligt trouwens in de lijn van wat de wetgever hieromtrent reeds vastlegde in de wet van 12 januari 1993 betreffende een urgentieprogramma voor een meer solidaire samenleving.

Hierin werd onder bepaalde voorwaarden de eedaflegging ver-eist van de maatschappelijk werkers. Dit verstrekt bewijskracht aan de door hen opgemaakte onderzoeksdocumenten. Aldus heeft het verslag van het door hen gevoerde sociaal onderzoek rechtskracht, tot bewijs van het tegendeel. Het archaïsch element van artikel 676 van het Gerechtelijk Wetboek, waarbij de politiecommissaris hiermee belast werd, dient aangepast te worden en toebedeeld aan meer geëigende instanties, zijnde de daartoe beëdigde OCMW-ambtenaren, de secretaris en de maatschappelijk werkers.

In huidige situatie is het trouwens veelal zo dat voor het opstellen van de verklaring de commissaris contact opneemt met het plaatselijke OCMW.

Jacques D'HOOGHE.

Nr. 3 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 4

In het 1^e van het voorgestelde artikel 508/1 het woord «eerste» invoegen tussen het woord «een» en de woorden «juridisch advies».

Nr. 4 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 4

In het voorgestelde artikel 508/2 de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In het eerste lid van § 3 het woord «erkende» invoegen tussen de woorden «openbare centra voor maatschappelijk welzijn en» en het woord «organisaties».

B) In het tweede lid van dezelfde paragraaf de woorden «erkenning van de organisaties van juridische bijstand» invoegen tussen de woorden «regels van» en de woorden «de samenstelling».

Nr. 5 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 4

In het voorgestelde artikel 508/5 de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In het tweede lid van § 1 het woord «jaarlijks» invoegen tussen het woord «stelt» en de woorden «een lijst».

judiciaire. Le présent amendement vise dès lors à prévoir qu'une telle déclaration devra désormais être faite devant le secrétaire du CPAS ou un assistant social assermenté qu'il désigne à cet effet. Du reste, une telle disposition se situe dans le prolongement de ce que le législateur a prévu en la matière dans la loi du 12 janvier 1993 contenant un programme d'urgence pour une société plus solidaire.

Celle-ci requiert dans certaines conditions une prestation de serment des assistants sociaux. Ce serment donne une force probante aux documents d'enquête qu'ils rédigent. C'est ainsi que le rapport d'enquête sociale qu'ils établissent a force juridique, jusqu'à preuve du contraire. L'élément archaïque de l'article 676 du Code judiciaire — à savoir le fait de confier pareille mission au commissaire de police — doit être adapté et la mission confiée à des instances plus appropriées, à savoir les fonctionnaires du CPAS assermentés à cet effet: le secrétaire et les assistants sociaux.

Dès à présent, d'ailleurs, il arrive très souvent que pour rédiger la déclaration, le commissaire prenne contact avec le CPAS local.

Nº 3 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 4

Au 1e de l'article 508/1 proposé, insérer le mot «premier» entre le mot «un» et les mots «avis juridique».

Nº 4 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 4

À l'article 508/2 proposé, apporter les modifications suivantes:

A) au premier alinéa du § 3, insérer le mot «agrées» après les mots «d'organisations d'aide juridique».

B) au deuxième alinéa du même paragraphe, remplacer les mots «les modalités de la composition et du fonctionnement de la commission» par les mots «les modalités relatives à l'agrément des organisations d'aide juridique ainsi qu'à la composition et au fonctionnement de la commission».

Nº 5 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 4

À l'article 508/5 proposé, apporter les modifications suivantes:

A) au deuxième alinéa du § 1er, insérer les mots «une fois par an» entre le mot «inscrit» et les mots «sur une liste».

B) In het derde lid van dezelfde paragraaf de woorden «de specialismen» vervangen door de woorden «de voorkeurmateries».

Nr. 6 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 4

In het voorgestelde artikel 508/7 de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In het derde lid het woord «jaarlijks» invoegen tussen het woord «stelt» en de woorden «een lijst».

B) In het vierde lid van dezelfde paragraaf de woorden «de specialismen» vervangen door de woorden «de voorkeurmateries».

Nr. 7 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 4

Het voorgestelde artikel 508/10 aanvullen met de woorden: «en bij ontstentenis hiervan een tolk, overeenkomstig de bepalingen van artikel 184bis van het Wetboek van strafvordering, ongeacht de aard van de procedure».

Nr. 8 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 4

Het voorgestelde artikel 508/13 aanvullen met een vierde lid, luidende:

«*Het bureau bewaart afschrift van de stukken.*»

Nr. 9 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 4

Het voorgestelde artikel 508/21 doen vervallen.

Verantwoording

Zie de wijziging van artikel 508/20, zoals voorgesteld bij amendement nr. 10.

B) au troisième alinéa du même paragraphe, remplacer dans le texte néerlandais les mots «de specialismen» par les mots «de voorkeursmateries».

Nº 6 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 4

À l'article 508/7 proposé, apporter les modifications suivantes:

A) au troisième alinéa, insérer les mots «une fois par an» entre le mot «inscrit» et les mots «sur une liste».

B) au quatrième alinéa du même paragraphe, remplacer dans le texte néerlandais les mots «de specialismen» par les mots «de voorkeursmateries».

Nº 7 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 4

Compléter l'article 508/10 proposé par les mots suivants: «et, à défaut, un interprète, conformément aux dispositions de l'article 184bis du Code d'instruction criminelle, quelle que soit la nature de la procédure».

Nº 8 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 4

Compléter l'article 508/13 proposé par un alinéa 4, rédigé comme suit:

«*Le bureau conserve une copie des pièces.*»

Nº 9 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 4

Supprimer l'article 508/21 proposé.

Justification

Voir la modification de l'article 508/20 proposée à l'amendement n° 10.

Nr. 10 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 4

Aan het voorgestelde artikel 508/20 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A) § 1 vervangen als volgt:

« § 1. Onverminderd strafrechtelijke sancties, kan de vergoeding verleend voor de juridische tweedelijnsbijstand door de Schatkist van de bijgestane persoon worden teruggevorderd:

1° indien blijkt dat zich een wijziging heeft voorgedaan in zijn vermogen, inkomsten of lasten en hij derhalve instaat is te betalen;

2° wanneer de rechtzoekende voordeel heeft gehaald uit het optreden van de advocaat, zodanig dat, mocht dat voordeel hebben bestaan op de dag van de aanvraag, die bijstand hem niet zou zijn toegekend;

3° indien de bijstand is verleend op grond van valse verklaringen of door andere bedrieglijke middelen is verkregen.

In dat geval bepaalt het bureau de staat van onkosten en ereloon, die de advocaat nog kan vorderen van de begunstigde. »

B) § 3 vervangen als volgt:

« § 3 De terugvordering bedoeld in § 1 van dit artikel verjaart na een termijn van vijf jaar te rekenen van de beslissing tot verlening van de gedeeltelijke of volledige kosteloze juridische bijstand, zonder dat de verjaringstermijn korter kan zijn dan één jaar, te rekenen van de ontvangst van de vergoeding door de advocaat. »

Nr. 11 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Art. 6

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 6. — In artikel 184bis van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd bij de wet van 10 oktober 1967 en gewijzigd bij de wet van 22 januari 1975, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) De woorden «in deel IV, boek I» worden vervangen door de woorden «in de artikelen 508 tot 508/24».

B) De woorden «bureau voor consultatie en verdediging» worden vervangen door de woorden «Bureau voor juridische bijstand. »

Nº 10 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 4

Apporter à l'article 508/20 proposé les modifications suivantes:

A) Remplacer le § 1er par le texte suivant:

« § 1er. Sans préjudice de sanctions pénales, l'indemnité allouée pour l'aide juridique de deuxième ligne peut être récupérée par le Trésor auprès du bénéficiaire de cette aide :

1° s'il est établi qu'est intervenue une modification du patrimoine, des revenus ou des charges du bénéficiaire et que celui-ci est par conséquent en mesure de payer;

2° lorsque le justiciable a tiré profit de l'intervention de l'avocat de manière telle que si ce profit avait existé au jour de la demande, cette aide ne lui aurait pas été accordée;

3° si l'aide a été accordée à la suite de fausses déclarations ou a été obtenue par d'autres moyens frauduleux.

Dans ce cas, le bureau dresse l'état des frais et honoraires que l'avocat peut encore réclamer au bénéficiaire. »

B) Remplacer le § 3 par ce qui suit:

« § 3. La récupération visée au § 1er du présent article se prescrit par cinq ans à compter de la décision d'octroi de l'aide juridique partiellement ou entièrement gratuite, sans que le délai de prescription puisse être inférieur à un an à compter de la perception de l'indemnité par l'avocat. »

Nº 11 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 6

Remplacer cet article par le texte suivant:

«Art. 6. — À l'article 184bis du Code d'instruction criminelle, inséré par la loi du 10 octobre 1967 et modifié par la loi du 22 janvier 1975, sont apportées les modifications suivantes:

A) Les mots «au livre premier de la quatrième partie» sont remplacés par les mots «aux articles 508 à 508/24».

B) Les mots «bureau de consultation et de défense» sont remplacés par les mots «bureau d'aide juridique. »

Nr. 12 VAN DE HEREN ERDMAN EN VANDEN-BERGHE

Nº 12 DE MM. ERDMAN ET VANDENBERGHE

Art. 8

In dit artikel de woorden « voor consultatie en verdediging » invoegen tussen het woord « bureau » en de woorden « aan de advocaten ».

Frederik ERDMAN.
Hugo VANDENBERGHE.

Art. 8

À cet article, insérer les mots « de consultation et de défense » entre le mot « bureau » et les mots « restent à la charge ».